

សុនិ សុវេន	ជា លាង
សំ សុគង់	Nicholas KOUMJIAN
ដែន ពៅ	<u>ជនជាប់ចាន់៖</u>
ទី ក្រឹមណា	ខ្សែរ សំដួន
Laure DESFORGES	ឯន្ត ជា
Ferdinand DJAMMEN NZEPA	<u>សហមជាក់ការពារក្តី៖</u>
Isabelle DURAND	សុនិ អរណោ
Françoise GAUTRY	Victor KOPPE
Emmanuel JACOMY	គង់ សំអនុន
Martine JACQUIN	Anta GUISSÉ
Yiqiang Y. LIU	<u>មជ្ឈម្ព័ត្តការ៖</u>
Daniel LOSQ	ទូច វេលប៉ក្ស
Christine MARTINEAU	Calvin SAUNDERS
Lyma NGUYEN	<u>សហមជាក់ការណ៍ដើម្បី</u>
Mahesh RAI	Olivier BAHOUGNE
Nushin SARKARATI	Patrick BAUDOUIN
Beini Ye	Beini Ye

I. ເສດວະກິດເປົ້າທະ

១. សហមេដារនៃមុខគំណាងដើមបណ្តុះរដ្ឋប្បូនជាតិ (“សហមេដារនៃមុខ”) ស្ថិតិយកប សំណើទីទី និងទីបី របស់ ន្ទៃន ជាសំគាល់សាក្សី សម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០២ នាក់ទន្លឹងមន្ត្រីរ សន្និសុខ និងការប្រាសសម្ងាត់ផ្លូវក្តួង¹

II. ଶ୍ରୀପତ୍ରାନ୍ତରାଜ

2. វិធានៗ(៤)នៃវិធានផ្លូវក្នុងផែលឱ្យអង្គដំនុះប្រែសិទ្ធិការ៖ហេតុ ឬស្ថាប់សក្តីកម្មរបស់ជនិជាន
ម្នាក់ក្នុងនាមជាសាក្សី ដែលភស្តុតាងរបស់ជននៅខាងតាំងដោយបញ្ចប់ការបញ្ចប់ការពិត បន្ទាប់ពីមាន
សំណើដែលមានសំរាងហេតុពីសំណាក់ភាគីនៃកម្មដំណើរការនឹងពិនិត្យ។ វិធានដែលនេះដាក់សំណើ
នៅក្នុងក្រោមលក្ខណៈនិងធម្មជម្លោះចំណែកដែលចូលរួមនៅក្នុងវិធាន ៨(៣) ដែលកំណត់ ក្នុងម៉ោងការ
អ្វីកដំឡើង ថាសក្តីកម្មនេះមិនត្រូវ “មិនជាប់ពាក់ព័ន្ធ ឬជាការស្វើសំណាន់គ្នា”²។ បន្ថែមពីលើនេះ
ភាគីដែលឡើងបំព្រៃតែធ្វើឱ្យអង្គដំនុះប្រែសិទ្ធិកម្មដែលត្រូវបានឡើងបំពុំ អាមេរិកបាននៅ
មុនពេលនៃការចាប់ផ្តើមដំនុះប្រែសិទ្ធិកម្ម³។

3. អង្គដំនុះប្រែសិទ្ធិកម្មសាលាអំបុងពីពេលមុនបានបងិសជាំការ៖ហេតុបុគ្គលនានា ក្នុងករណីដែលខ្លួនពីចារ-
ណាយយើង្វាសក្តីកម្មដែលត្រូវបានឡើងបំពុំ (i) ទំនងជាថ្មីដែលទៅនឹងសក្តីកម្មរបស់សាក្សីដែល
បានផែលសក្តីកម្មប្រចាំរយៈពេល (ii) គ្មានភ្លើដែលរាជធ័រដើរបំភ្លើបានពាក់ព័ន្ធនឹងគ្មានទីរបស់ជនជាប់
ចោរក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ពាក់ព័ន្ធ⁵ (iii) ទំនងក្រោនតែជាការគ្រូសេបញ្ចប់ទៅក្នុងការបង្ហាញដែលបាន

¹ សំណើរិបីទីពីររបស់ នូន ជាស្ថិស្សសាក្តីសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០១ ទាក់ទងនឹងផ្ទេរកម្មនឹងសាន្តិសុខ និង “ការបោសសម្ងាត់ផ្ទេរកម្ម” (មេដឹកញា), ឯកសារ E392, ថ្ងៃទី ០១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦ (“សំណើរិបីទីពីរ”)។ សំណើរិបីបីរបស់ នូន ជាស្ថិស្សសាក្តីសម្រាប់សំណុំរឿង ០០២/០១ និងប្រតានបទសិទ្ធិ មួយនៃសាន្តិសុខ និង “ការបោសសម្ងាត់ផ្ទេរកម្ម” (កសិកាជារអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងក្រុង), ឯកសារ E395, ថ្ងៃទី ០១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦ (“សំណើរិបីបី”)។

² វិធានៗ(៣)(ក)នៃវិធាននៃដ្ឋានឯង។ ស្ថមរមីលេខាធីរ លេចចិត្តលម្អិតស្ថាពរតិធម្មក្រឹម អ្នកជំនាញ និងដំបណីដែរដ្ឋានឯង ក្នុងសំណុំរឿង ០០៩/០១, ភោមិណ្ឌ ១២៥, សាលក្រោមជិតផ្លូវ ឬច, ឯកសារ E188, ថ្ងៃទី ២៦ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០៩០, ភោមិណ្ឌ ៤១។

³ វិធានផ្លកដែល(៤)។

⁴ សេចក្តីសម្រេចស្ថាពរសិទ្ធភាព អ្នកជំនាញ និងដំបូងរដ្ឋប្បុរៃណី ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១, កម្រាមណ្ឌ ៣១។

⁵ ຜົບຜົກສາຮ່າງເພື່ອທີ່ກໍາຕະຫຼາດ ຕະເລີກ

ហេតុផ្លូវទេះ អង្គដីនឹងប្រែកប្រាស់ពុំចាំបាច់ស្ថាប់សភាក្នុងកម្ពុជាត់ក្នុងសេវាការខ្ពឹយ⁶ ឬ (iv) ច្រៀងលាងជាមួយនឹងកសិកាសង់លាងអង្គដីនឹងប្រែកប្រាស់ពុំចាំបាច់ស្ថាប់ពីមុន្ទូចមកហើយ⁷។

4. វិធានៗ(ឬ)នៃវិធានដោក្ខុងចំង់ចាំ: “ថែរក្រមនៃអង្គភាពនូវប្រជាជាតិ ហ្មតុមលក្ខុខណ្ឌឱ្យចាត់ទីនឹងសហថែរក្រមសុំបានអង្គភាព នាម “ស្ថាប់ចម្លើយសាក្សី”បាន។ វិធានៗ ៦០(ឬ)នៃវិធានដោក្ខុងចំង់ចាំ: “លើកលែងព័តការធ្វើការទល់គ្នា សហថែរក្រមសុំបានអង្គភាព ឬអកទូលបសិទ្ធិត្រូវក្នុងបច្ចេកទេសក្សី ដោយគ្នានៅតួនាទីមនុសន៍ត្រូវថាទេ ភាគីដែលទៀត ប្រមេជានី នៅទីកន្លែងណាងបានអាមេរិកការសម្រាត់បាន”។

III. ប្រព័ន្ធឌីជីថិច

5. នៅក្នុងផ្លូវការការពារសម្រាតនៃវិភាគខិត្តរថាស់ និងវិភាគខិត្តរដ្ឋី នៅដំណោះស្រាយចំណេះច្បាស់ ក្នុងចំណោមប្រការជ្រើនទៅ %

“មុនខែមេសា ឆ្នាំ៩៧៩៤ រួមិភាគទីត្រា (ឬ រួមិភាគពាណិជ្ជកម្ម) ត្រូវបានបង្កើតឡើង ហើយត្រូវបានដ្ឋានបន្ទាប់មកថ្ងៃដោតចំបន់៨១ តំបន់៤២ តំបន់៤៣ និងតំបន់៩០៦។ រួមិភាគទីត្រា ត្រូវបានដឹកជញ្ជូនដោយលោមា កុយ ផ្លូវ និងអនុលោមា កែ ពក(អ្នកទាំងពីរជាសមាជិកគណៈមជ្ឈឿម)។ បន្ទាប់ពីខែមេសា ឆ្នាំ៩៧៩៤ រួមិភាគទីត្រា (ដោយត្រូវបានដាក់ថាជាភាសាក្នុងរួមិភាគ ៣០៣ វិញ្ញ) ដោយរួមមានចំបន់ ៨១ ៤២ និង៤៣ តែបីណ្ឌការ ដោយសារចំបន់ ៩០៦ បានភ្លាយជាតំបន់ស្ថិត។ នៅពេលនេះ កុយ ផ្លូវ ត្រូវបានគេដោរទៅគណៈមជ្ឈឿម ហើយភ្លាយជាផែមត្រូវក្រសួងពាណិជ្ជកម្មធនធានដែល កែ ពក បានដំឡើង កុយ ផ្លូវ ជាលោករាជរដ្ឋមន្ត្រីរដ្ឋមន្ត្រីរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ និងការបានសម្រាតក្នុងឆ្នាំ១៩៧៩៤ មានការកែន្លើងយ៉ាងខ្សោយ។ នៅក្នុងបរិបច្ឆេទការបានសម្រាតទាំងនេះ កែ ពក បានភ្លាយជាលោករាជរដ្ឋមន្ត្រី ដែលត្រូវបានព្រឹកដោយរួមបញ្ជូលជាថ្មីទៅតំបន់៩០៦ ចាន់ សំ ហែ កង ចាប ហែ បានភ្លាយជាអនុលោករាជរដ្ឋមន្ត្រី និងជាលោកចំបន់៩០៦ នៅពេលជាមួយគ្នានោះដែរ ដោយត្រូវបានគេដោរមកពីមួយតំណែងមុនវរសែលគាត់នៅក្នុងរួមិភាគទីត្រា។ ក្រោមមករៀនក្នុងឆ្នាំនោះដែល រួមិភាគទីត្រាដូចមួយ (ដោយមានលើក្នុង ៨០១) ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយរួមបញ្ហាតំបន់៩០៦ និងតំបន់៩០៣ ដោយមាន សំ ជាលោមា កុយ ផ្លូវ ជាលោមា កែ ពក (ជាលោមា)”^{៨១}

^៦ ផចិនកសារយោងខាងលើម្រី

⁷ ដីចំកសារយោងទាន់លើ កម្រាមណ្ឌ ៧៥, ៧៨, ៨៥, ៩៣។

⁸ ដីការដៃណោះស្រាយ កម្រាមណ្ឌល ១៩៤ (សរុបដែលក្រោមព្រៃនលប់ថាល)

ចិនីយគម្រោគសំណង់រាជការប្រជាធិបតេយ្យ និងទីបី របស់ នឹង ជាក្នុងពីរិបាល និងការរោគសំណង់រាជការ ទៅលើ ២ នាទី

6. នៅក្នុងផ្លូវការកំទែងនឹង “ការប្រាសសម្បាតនៅក្នុមិភាគបុរី” នៅដើរការដោះស្រាយផែងតា នូវ
ចំណេញម្របការផ្លូវជាន់ ៖

“ការប្រាសសម្បត្តិនៃក្នុងភាគីភាគបូព្រៃទានបាប់ដើមទៀតកំណុលផ្លាញទៅនៅ ដោយមានការចាប់ខ្លួន
សុស នៅ ហេរី ឈូរ អគ្គិភ័យខាតំបន់ឱន និង ថាន់ ចក្រី ហេរី នៅ មាន អគ្គិភកម្មភីបាលកងពលទេនៃ
នៃក្នុងភាគបូព្រៃទានបាប់ខ្លួន តាមសេចក្តីសម្រចចរបសគណៈអចិន្តិក្រឹម ឈូរ និង ចក្រី
ក្នុងទេស្តរបមិយ ធ្វើទានុណកម្ម និងទាញយកចម្លើយសារភាព ដែលក្នុងនោះបានធ្វើយកដាក់កម្មភីបាល
ខាតំបន់ឱន មួយចំនួនឡើងទៅ ចម្លើយសារភាពទាំងនេះក្នុងទេវិភាគ ហើយនៅត្រីមពាក់កណ្តាលប៉ុណ្ណោះ
កញ្ចា ផ្លាញទៅនៅ សុខ សេន និងបុគ្គលិក ស-ឱ១ បានបង្កើតការរដ្ឋបាលបាប់អ្នកដែលក្នុងទេស្តរបានគេបានជា
ជានិសក្រកដែលជាកម្មភីបាល និងអគ្គិភកម្មភីបាលក្នុងភាគបូព្រៃ ដែលក្នុងទេស្តរបានគេធ្វើយកដាក់ថាដាក្នុកការងារ
សេ.អី.អា ការ.ហ្ម.បី និងរៀបចំការងារបាប់ខ្លួនកម្មភីបាលក្នុងភាគបូព្រៃជាប្រាក់ប៉ា
ដែលភាគច្រើនក្នុងទេស្តរបានគេបានជាប្រាក់ ស-ឱ១ រហូតដល់ផ្លាញទៅនៅ ឯទាធភាពណ៍ នៅថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ
១៩៧៨ ស្ថាត ដែល ហេរី ទី អគ្គិភ័យខាតំបន់ឱន ក្នុងទេស្តរបានគេចាប់ខ្លួន។ ចម្លើយសារភាពដែលទាញយកទៅ
នៅ ស-ឱ១ ចុះថ្ងៃទី៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៧៨ បានទាំងមេសការបានសម្បត្តិមួយនៅតំបន់ឱន”^៩

7. ឧបសម្ពនីនៃសេចក្តីសម្រេចលើការបំបែកកិច្ចដែលការនឹងតិចិថតផ្តល់ម ជូនដែលឱ្យអង្គភាពនឹងម្រោះ
សាលាដំបូងក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ នៃការសម្រេចលើអង្គភាពនៃ “មន្ទីរសន្តិសុខ និងទីតាំងរ
សម្បាប់មនុស្ស” (១៧៤-២០៣) (ដោយឲ្យមបញ្ចូល ការប្រាសសម្បាតផ្លូវក្នុង ការអនុវត្ត ដែលត្រូវ
បានកំហិតត្រីមបទឡើសជាមួលដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ)¹⁰⁴ ពាក្យ “ការប្រាសសម្បាតផ្លូវក្នុង” ត្រូវបាន
លើកឡើងក្នុងដើរទី៣ នៅយប់បញ្ចប់ការប្រាសសម្បាតផ្លូវក្នុង

“បន្ទីមពីធម៌ដើរធ្លាយដែលបានបញ្ចប់ឡើងវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០១ អង្គដីនូវច្បាស់សម្រាប់ថាមអង្គហេតុបន្ទីមទៀតដែលទាក់ទងនឹងការបានសម្រាប់ឡើងវិសាលភាពខ្លួន មានចែងជាលើកដ៏ល្អកម្មយ៉ាងដឹងបានរបស់ខ្លួន ពាក់ព័ន្ធនឹងមន្ត្រីរំបូឌីសុខក្នុងភាពខ្លួន (កម្រាមណ្ឌល&រោង)។ អង្គហេតុបន្ទីមទៀតដែលទាក់ទងនឹងការបានសម្រាប់ឡើងវិសាលភាពបូក មានចែងជាលើកដ៏ល្អកម្មនៅក្នុងភាពបូក ពាក់ព័ន្ធនឹងកំន្លែងសម្រាប់មន្ត្រីសុខសិទ្ធិច (កម្រាមណ្ឌល & រោង) និងការផ្តាស់ទិន្នន័យរបាយការណ៍ (ដំណាក់កាលទីបី) (កម្រាមណ្ឌល ២៩៣-៣០០)។ តើអ្នករណើដែលសំណើសុខបស់ភាគីមានហេតុដែលសម្រួល អង្គដីនូវច្បាស់អាជីវកីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០១ ដោយបញ្ចប់ឡើងវិសាលភាពខ្លួន នឹងនឹងការបានសម្រាប់ឡើងវិសាលភាពខ្លួនឡើងវិសាលភាពខ្លួន និងក្នុងភាពបូក ដោយអនុវត្តឲ្យស្របទាមសិទ្ធិរបស់

⁹ ដីការដោរាងស្រាយ កម្រាធិការណ៍ ១៩៧ (សម្រាប់នាងក្នុងត្រូវបានលប់ចេល)

¹⁰ បាតិកចាយណ្ហ និងផ្ទៃកទានាដែលដាក់ឈរការណ៍សម្រាប់ការពិនិត្យសំណុំអ្នកដោយ ០០២/០២ ឯកសារ E301/9/1.1, ផ្លូវទី ៤ ខេ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩ (“ឱសសម្រួលិសឈរកិច្ចប្រើប្រាស់ការបំបេកកិច្ចដើរការនឹងវិធីបង្កើម”), ទី៣៨ លក្ខ។

ចំណួនប្រចាំសប្តាហ៍មុខទៅនិងសំណើទីនេះ និងទីបី របស់ នឹង ជាក្នុងពីរិយាល័យ និងការប្រាកសសម្បាមដែលក្នុង ទំព័រ ១ នៃ ១២

ជនជាប់ទៅទីក្នុងការទទួលបាននូវពេលវេលា និងលទ្ធភាពត្រចំប្រាក់សម្រាប់ដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យាដើម្បី និងសិទ្ធិរបស់ភាគីក្នុងការទទួលបានការផ្តល់ដំណឹងទាន់ពេលវេលា¹¹។

¹¹ ឧបសម្រេចនៃសេចក្តីសម្រាប់ការបំពេកទិញដែរការនិវិធីបង្ហីម. ដើម្បីចំណាំ ៤ (បេចក្តីបញ្ចាក់បង្ហីម)។

¹³ ឧបសម្ព័ន្ធឌីសចក្តីសម្រចលើការបំបកកិច្ចដោយការនិតិវិធីបន្ថែម ទៅពេល ២០១៧

¹⁴ ដីការដំណោះស្រាយ, កម្រាមណ្ឌល ១៩៣-១៩៥

¹⁵ ដីការដំណោះស្រាយ, កម្រិតខ្ពស់ ១៩៩-២០៣

¹⁶ សំណើរបស់ដីមហាឌីអនុប្បែរណីស្តីអំពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២, ឯកសារ E301/5/3, ថ្ងៃទី ៣១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៤ (“សំណើរបស់ដីមហាឌីអនុប្បែរណីស្តីអំពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២”), កម្រាមណ្ឌល ២៩-៣៥។ ចីម្ចីយកបរបកសហមជាក្រោមអូនឡានីអិដសំណើរឿង ឬអិចិបិ រហូត នូន ជាក្នុងពីមន្ទីរសង្គមឱ្យកុំទុំ និងការរាយសកម្មភាពនៃខ្សែកង់ ទៅការ ២ នៃ ១៩

បន្ថែមទៀតឱការពោសសម្បាតផ្លូវក្នុងនៅ មន្ទីរសភាសុខភ្នៅមិត្តភាពឱ្យត្រូវ¹⁷ និងមន្ទីរសភាសុខកោះឱ្យដោយ¹⁸ ។

10. នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៩ នៅឯកចិត្តប្រជុំរដ្ឋបចំសរនាការ មេដារការពារកី នឹង ជាបានប្រកាសជំហានចាំ:

“ប្រសិនបើអង្គភាពឱ្យជាប្រជាជាតិ និងក្រសួងពេទ្យ ដែលរាយការណ៍ត្រួតខ្សោយទៅក្នុងសំណាក់រឿង ០០២/០១៩ តែបូណ្ណការ ដូចដែលអង្គភាពឱ្យជាបានឡើងដោយក្នុងសំណាក់រឿង ០០២/០១៩ យើងត្រូវតែទទួលបាន ការដឹកជញ្ជូនប្រព័ន្ធលាករចោរប្រការនៅក្នុងដែកជាមុន ដែលឡើងឈានឲ្យមានការរាយការពេទ្យ យ៉ាងដឹតស្ថិតិថ្មីនៃការការពារគ្រឿងបស់ នូន ជាតិ ជាតុទេជា ទាំងអស់នេះវាយុមហ៊ូលការចោរប្រការនៅក្នុង ទេវិតិថ្មី ទាំងខាងក្រោមរួមទៅការបាយក្សាស្តី និងបុរិយាតិ យើងកត់សម្រាប់ និងគំរូសំណើរបស់ដើម បណ្តិ៍នឹងរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ និងការបញ្ចូលការអ្នកទំនួរប្រព័ន្ធដែលបានបង្កើតឡើង ការផ្តល់ទិន្នន័យប្រជាជនដែលរាយការណ៍ ៣ និងការប្រាកបសម្រាប់ក្រុមការបុរិយាតិនៅក្នុងវិសាលភេទនៅក្នុងរឿង”¹⁹។

11. នៅថ្ងៃទី ៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៨ អង្គដឹកនាំប្រជាមានរដ្ឋបាលដំបូងបានសម្រេចត្តិការបំបែកកិច្ចដោយរការនីតិវិធីបង្កើមនៃសំណោះរឿង ០០៧ និងវិសាលភាពនៃសំណោះរឿង ០០៨/០៧ ម្ខាឃ៍

“ដាយសារពិធានរណាច្បាសមេដាក់ការពារកី នូន ជា កំណត់ការបញ្ចូលការថាទប្រកាធទាំងនេះថា “មនសារសំខាន់បំផុត”សម្រាប់ដលប្រយោជន៍ដាប់ពាន់ ហើយថាការទួលុយកសំណើនឹងមិនចំណាយលេបសវនាការដលបានគណនាផ្លូវបើយោនេះប្រើនៅទេ អ្នកដីនុងម្រោះកីឡាលូយកសំណើសុំបញ្ចូលការថាទប្រកាធទាំងនេះទៅក្នុងវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០៧ និងអរៈ មួយដែលនឹងពិភាក្សាតាងក្រាមបន្ថែម ការបានសម្រាតដែក្នុងមានចំណាក់ទំនួរយ៉ាងដិតស្តិទិន្ន ទៅនឹងការថាទប្រកាធទាំងនេះមួយ ហើយ ហើយហេតុនេះ ការបញ្ចូលការថាទប្រកាធទាំងនេះនូវបានដាក់ពីឱ្យសារទូលាយដាងមុននៃដីការដែលរាយ²⁰⁴ [...]”

¹⁷ សំណើរបស់ដើមបណ្តុះដឹងរដ្ឋប្រជាពលរដ្ឋក្នុងពិភាក្សាទីសាលាភាណនៃសំណើរបស់ដើមបណ្តុះដឹង ០០២/០២, កចាគណា ២១-២៥។

¹⁸ សំណើរបស់ដើមបណ្តុះដឹងរបាយការណ៍សីវិន្ទ័យនិងសំណើរបស់ដើមបណ្តុះដឹង ០០២/០២, កម្រាមណា ៤៥-៤៥៨។

¹⁹ ប្រព័ន្ធវិក ផ្លូវទី ១១ ខែ កុម្ភ: ឆ្នាំ ២០១៤, ឯកសារ E1/239.1, ទីផ្សារ ៥៣-៤៩ ភាសាខ្មែរ ERN 00975409-00975410។

²⁰ សេចក្តីសម្រាប់ការបំបែកភូជំណើរការនឹងពិធីបង្កួលដើម្បីសំណុំផ្លូវ ០០២ និងវិសាលភាពនៃសំណុំផ្លូវ ០០២/០១៧ ឯកសារ E301/9/1, ថ្ងៃទី ៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩ (“សេចក្តីសម្រាប់ការបំបែកភូជំណើរការនឹងពិធីបង្កួល”), កម្រាមណ្ឌល ៣៥។

12. នៅថ្ងៃទី ១៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤ អង្គភាពជាប្រជាជាតិ បានផ្តល់មួយថ្វីកចាំងប្រជាសុទ្ធដី “មន្ទីរសាធិសុខ និងការប្រាសសម្បាតថ្វីកឯង” ជាមួយទីតាំងខ្លួនទៅនាក់បិតត្រីមអរកន្លែង ហើយ ក្រោល និងសម្ងាត់²¹។
  13. នៅថ្ងៃទី ៤៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ មេដារីការពារកី នឹង ជាបានដាក់សំណើថ្វីមួយអនុបាយកាមវិធាន៨(៤) សុំការៈហេតុសាក្សីបន្ថែម និងសំណើអនុបាយកាមវិធាន៨៣ សុំបំពេញកិច្ចសុំបុរុរបន្ថែម ទាក់ទងនិងគគុសរោគនៅក្នុងសំណើរឿង ០០២/០២ ទាក់ទងនិងមន្ទីរសាធិសុខ សម្រាប់ និង “ការប្រាសសម្បាតថ្វីកឯង” (“សំណើថ្វីមួយ”)²²។ សហមជាន់មុខបានដាក់ថ្វីយកបាន និងសំណើថ្វីមួយនេះ ដោយសុំឱ្យអង្គភាពជាប្រជាជាតិបង្ហាញចូលរួមមេដារីការពារកី នឹង ជាផ្លូវការបញ្ចាក់បំភ្លើសំពិជាតិ សំណើមានជាប់ទាក់ទងទៅនិងដំណោះស្រាយ និង/បុរុរស គាន់ដែលមានរួចរាល់ចំពោះមុខអង្គភាពជាប្រជាជាតិបង្ហាញ ឬដិត បុរីពុជ្ជាជោះទេ សូមអង្គភាពជាប្រជាជាតិបង្ហាញមេដារីនេះជាបញ្ហាន់ ដោយមួយលេបាតូទីសំអាងបោត្តិ²³

IV. ପାତ୍ରିତ୍ୟକାଳ

(ក) សំណើធីបី មិនស្ថិតឡើក្នុងវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០៨/០៨ នៅលើ

14. សំណើទីបី តិច្ចកទោល់ “សារណាមួយទៅចំនួនពីរ” របស់មេដារការពារក្តីរបស់ នឹង ជា ផលចាប់
 (i) សាក្សីដែលត្រូវបានស្វើឡើងការបោះបារ ឬត្រូវធ្វើនឹងការផ្តល់សក្ខីកម្ម “អាចផ្តល់សក្ខីកម្មសរុបទី
 ហេតុការណ៍នាន់នឹងការបោះបារ ឬត្រូវធ្វើនឹងការផ្តល់សក្ខីកម្មសរុបទី”²⁴ និង (ii) សហគ្រោះរដ្ឋ

²¹ សេចក្តីសម្រាប់អ្នកបំណងដោយផ្លូវការជាអ្នករៀបចំនិងអ្នករៀបចំនៃក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២, ឯកសារ E315, ថ្ងៃទី ១៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៤, កម្មាធិការ ៩៤ ទីពារ ៦។

²² សំណើរបស់ នានា អនុលាមតាមវិធាន ៨៧(៤) ស្តីការ៖ហៅសាក្សីបន្លែម និងសំណើអនុលាមតាមវិធាននេះ ស្តីបន្ថោ កិច្ចសុខធម្មបន្លែមទាក់ទងនឹងគគុលនៅការឡើកឱ្យសំណុំរឿង ០០២/០១៩ ទាក់ទងនឹងមន្ទីរសភាសុខ សំយ៉ា និងការបានសម្រាត ផែកកង់, ឯកសារ E391, ថ្ងៃទី ២៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦។

²³ ປະເມີນຍົດບອກບໍລິສັດທະນາໄລ ມູນເຕົາເອົາສັນດີເກີໂຈ້ງຍົດບໍລິສັດ ນຸ້ນ ດ້ວຍ ຂອງເມືອງເມືອງຕາມວິທະຍາແຕ່(ດ) ສິ້ນວິທະຍາແຕ່ ຖ້າກໍໃຫຍ້ການ
ຜິດພາດປະເທດເບີສັນດີເກີໂຈ້ງ 00໨/0໬ ຜົນຖານຂອງຮັບຜິດພາດ ສິ້ນການເບົາສັສ້ມູກຕົ້ນກຸກ, ນັກງານ E391/1, ເຊື້ອີ 0໨ ແລ້ວ ເມສາ ສຳ
ເພີ້ມ, ກ່າວເຊີນ ແລ້ວ
ພົມພັດ, ກ່າວເຊີນ ແລ້ວ

²⁴ ສົ່ງເນື້ອໃຈບີ, ກົມຕ້າຂດູກ ແມ່ນ

ចាម្ចិយតម្រូវការបស់សហរដ្ឋអាមេរិកទាំងសំណើនីពីរ និងទីបី រហូត នឹង ជាក្នុងពីរម្ចាស់សង្គមឯកសារ និងការរោគសម្បាមក្នុង ទំព័រ ២ នៃ ១៧

អាជ្ញាធម្មប្រកាសៗថា “ក្នុង[ភាគពាយៗ]បានបញ្ជីអ្នកទោសដ្ឋីនឹងគេបំផុតទៅ ស-មេ ហើយអ្នកទោសទាំងនេះត្រូវបានចាប់ខ្លួនក្នុងអំឡុងពេលវេលា ‘ការណ៍បានសម្រាតជ្រូកដួង’”²⁵។

15. ពាក់ព័ន្ធឌីនិងសំណែកីទិម្មយនៃសារណារបស់ខ្លួន សហមេធាវីនាំមុខដីមបណ្តិ៍រដ្ឋប្បញ្ញត្រនៃលើកឡើងថា វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ នូមហានការពោទានប្រកាសផ្តើកអង្គហេតុមួយចំនួន ដែលពាក់ទិន្នន័យ គ្រាលនយោបាយ នៃការបានសម្ងាត់ផ្តើក្នុងនៅក្នុងរដ្ឋមិត្តភាគខត្តរាជាស់ រួមមិត្តភាគខត្តរាជ្យ និងរដ្ឋមិត្តភាគបុរី។ វិសាលភាពនេះមិនបានលើ ឧបាទរណ៍ ឧក្រិដ្ឋកម្ម បុគ្គលិតយោបាយ នៃការបានសម្ងាត់ផ្តើក្នុងនៅក្នុងរដ្ឋមិត្តភាគពាយិជ្ជ និងរដ្ឋមិត្តភាគត្រួតទេ។

16. ពាក់ព័ន្ធឌីនិងសំណែកីទិម្មនៃសារណារបស់ខ្លួន សហមេធាវីនាំមុខដីមបណ្តិ៍រដ្ឋប្បញ្ញត្រនៃលើកឡើងថា វិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ មិនមែនកៅតចេញមកពី ប្រកួតិនផ្តើកទៅលើដីការ សន្តិដ្ឋានស្ថាពរបស់សហព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អនុលោមតាមវិធាន ៦៦ នៃវិធានផ្តើក្នុងនោះទេ។ នៅក្នុងក្របខណ្ឌច្បាប់ អ.វ.ត.ក អង្គដីនិងម្រោះសាលាដំបូងទទួលខុសត្រូវទិន្នន័យពោទានប្រកាសផ្តើកអង្គហេតុមួយចំនួននៅក្នុងដែលមាននៅក្នុងដែលរាយការណ៍ប្រាស់ប្រាស់ ហើយមិនទទួលខុសត្រូវចំពោះការអំភាពផ្តើងក្រោមសំណែកីទិម្ម។

17. ជាថ្មីនក្រាយ សហមេធាវីនាំមុខដីមបណ្តិ៍រដ្ឋប្បញ្ញត្រនៃលើកឡើងថា សំណែកីទិម្មនេះមិនបានផ្តល់មួយហេតុចាត់ទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធ និងកំស្ថិតាផាសាក្សី និងកំស្ថិតាបន្ទូមទេទៀត ដែលព្រោចបានស្ថិស្តុនៅ បែរជាពាក់ព័ន្ធឌីនិងមន្ទីរសន្តិសុខណាមួយក្នុងចំណោមមន្ទីរសន្តិសុខចាប់បើនេះដែលស្ថិតិក្នុងនិសាលភាព នៃសំណុំរឿង ០០២/០២ បុគ្គលិតយោបាយនៃការបានសម្ងាត់ផ្តើក្នុង នៅក្នុងរដ្ឋមិត្តភាគខត្តរាជ្យ និងរដ្ឋមិត្តភាគបុរី។

(ຂ) ຕເມື່ອຍຄບຕາກໍຕົ້ນເຈົ້າໃນສາງົງ L

18. សំណើទីបីនេះរដ្ឋបាលការដូលបំសក្តីកម្មរបស់សក្តីមាត់បន្ថែមទៀត គឺសាក្សី ឬ សាក្សី
(សាក្សី L) “ដែលអាចពិធីការណានៅក្នុងការណានៅវិភាគបុត្រា”²⁶។ មានការកត់ សម្ងាត់ថា

²⁵ សំណើទីបី, កម្រាមណ្ឌល ២១ អក្សរសង្គមនិងអត្ថបទរបស់សហព្រះជាមាន្ត្រា និងបាយការណ៍ ៦៦ នៃវិធានដើម្បីក្នុង ឯកសារ D390, ថ្ងៃទី ១៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១០, កម្រាមណ្ឌល ៣៧៨(១)(២): “៣៧៨, (១) (២) នូវការសម្រេចនៅ ១,២០១ នាក់ បានមកដើរក្នុងការពាយឃើញ ដែលការបង្កើតឡើងនឹងផ្លូវការ ក្នុងថ្មីថ្មីដូចត្រួតពិនិត្យ និងពិនិត្យការសម្រេច នៅ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៨” (ការអភកប្រជាធិបតេយ្យការរំភាពការនៃគ្រប់បានបុប្ផប្រាប់)។
ចុះផ្សេងៗក្នុងការរំភាពការនៃគ្រប់បានបុប្ផប្រាប់ ៤៣៨

បុគ្គលនេះគឺជាដារដីមិនរដ្ឋប្បញ្ញត្តិម្នាក់នៅក្នុងសំណាំរឿង ០០៤ ហើយថា “បីតាមមេដារីការពារភីជីង តាត់មិនបានដាក់ពាក្យសំខួនជាដារដីមិនរដ្ឋប្បញ្ញត្តិម្នាក់ទាំងនេះសំណាំរឿង ០០៥ ទេ”²⁷។ មេដារីការពារភីស្ថិតិឲ្យចាត់ទុកគាត់ថាគាតា “សាក្សីបញ្ញាកំអង្គបេក្ខជម្ពោត” ម្នាក់ហើយ “មានកាត់ពីច្បាប់សាក្សីបញ្ញាកំអង្គបេក្ខជម្ពោតឡើងទេ” ដូចជាការធ្វើសម្រេចជាដីម៉ិន

19. សហមេដារីនំមួលដីមិនរដ្ឋប្បញ្ញត្តិម្នាក់ថា ឬ សារីន គឺជាដារដីមិនរដ្ឋប្បញ្ញត្តិម្នាក់នៅក្នុងសំណាំរឿង ០០៥²⁸។ ហេតុដូចខ្លះ ប្រសិនបើអង្គដំនុំដម្រះសាលាចំប្លែងសម្រចកោះហេតុ គាត់ឲ្យមកដូលសក្តីកម្ពុជានេះ សហមេដារីនំមួលដីមិនរដ្ឋប្បញ្ញត្តិម្នាក់នៅក្នុងបុគ្គលនេះមកក្នុង នាមជាដីមិនរដ្ឋប្បញ្ញត្តិម្នាក់។

(គ) មេដ្ឋារិយបាកកំព្យូទ័រនឹងសាក្សី G និងសាក្សី 2-TCW-998

20. ពាក់ព្យូទ័រនឹងសាក្សី G និងសាក្សី 2-TCW-998 សំណែនីទីរស្សីឲ្យ (i) មេដារីការពារភី និង ជាតិម្រីសម្បយេឡើត អង្គដំនុំដម្រះសាលាចំប្លែងស្ថាប់មេដ្ឋារិយបាក ហើយ (iii) អង្គដំនុំដម្រះ សាលាចំប្លែងកោះហេតុក គេឲ្យមកដូលសក្តីកម្ពុជានៅក្នុងពុបាការ នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃសរសារ លើប្រជាធិបតេយ្យសាក្សី និងការបានសម្រាតជ្រួកក្នុង មុនពេលសាក្សី 2-TCW-916 មក បង្ហាញខ្លួន។
21. សហមេដារីនំមួលដីមិនរដ្ឋប្បញ្ញត្តិម្នាក់ថា សំណែនីឲ្យ មេដារីការពារភី ស្ថាប់មេដ្ឋារិយ បុគ្គលចាំងពីរនាក់ ដែលបានបើកឡើងនោះ មិនមានមូលដ្ឋានគំទ្រនៅក្នុងវិធានឡើក្នុងនោះទេ ហើយសំណែនីនេះកែងការឡើយប្រចាំឆ្នាំ និងការបានដូលទទួលឯករាយ ថាទីទៅម្រោងបែបបទនេះ អាចអនុវត្តនៅក្នុងក្របខណ្ឌតិចុតិរបស់ អ.វ.ត.ក ដែលមានស្រាប់នេះដោយរបៀបណាទេ។ ហេតុដូចខ្លះហើយ សហមេដារីនំមួលដីមិនរដ្ឋប្បញ្ញត្តិម្នាក់នៅក្នុងប្រជាធិបតេយ្យសាក្សី និងការបានសម្រាតជ្រួកក្នុង មុនពេលនេះ។

²⁶ សំណែនីទីបី, កចាគណ្ឌ ៣១។

²⁷ អូចរដីដែលបានបើកឡើងនោះ។

²⁸ សូមមើល ឯកសារ D22/3863។ ពាក្យសុំតាមខ្លួនជាដារដីមិនរដ្ឋប្បញ្ញត្តិម្នាក់ដែលបានកំណត់ជាឯកសារ E3/6859។

ព័ត៌មានបន្ថែម ឯកសារ D22/3863a ដែលបានកំណត់ជាឯកសារ E3/6859a។

ចម្លើយទបរសសហមេដារីនំមួលទៀតីរដី និងឱីរបស់ នូវ ជាស្ថិតិមិនីសាក្សី និងការបានសម្រាតជ្រួកក្នុង ទីតាំង ២ នៃ ១៧

(ឃ) ចំណេះដាក់ពីនឹងការការហោសក្ស 2-TCW-831

23. សំណើធីរនេះស្ថិតិក្រឡូវិនិត្យការស្ថាប់សក្តីកម្មរបស់សាក្សី 2-TCW-831 និង សាក្សី 2-TCW-951 នៅក្នុងអំឡុងពេលសវនាការបើប្រជាធិបទស្ថិតិក្រឡូវិនិត្យសុខ និងការបាសសម្ងាត់ដោយក្នុង³²។
  24. សហមេដារីនាំមុខដើម្បីនឹងរដ្ឋប្បួនធនិស្សុមគោរពតាមសេចក្តីសម្រច្របស់អង្គភាពនិងក្រសួងសាធារណៈ នូវការកោះហោះសាក្សីចាប់ពីរូបនេះ។ មេដារីតាំងការងារដើម្បីនឹងរដ្ឋប្បួនធនិស្សុមគោរពតាមសេចក្តីសម្រច្របស់អង្គភាពនិងក្រសួងសាធារណៈ និង ដើម្បីនឹងរដ្ឋប្បួនធនិស្សុមយុទ្ធសាស្ត្រកត់សម្ងាត់ថា សាក្សី 2-TCW-831 អាចផ្តល់ព័ត៌មានដែលរាជបញ្ហាកំការពិតបន្ថែមឡើង ដែលជាដលប្រយោជន៍របស់ដើម្បីនឹងរដ្ឋប្បួនធនិស្សុមគោរពតាមសេចក្តីសម្រច្របស់អង្គភាពនិងក្រសួងក្រសួងសាធារណៈ។
  25. ចំពោះចំណុចធ្វើឱ្យឡើងនៅក្នុងសំណើធីទី២ និងសំណើធីទី៣ សហមេដារីនាំមុខស្សុមគោរពតាមសេចក្តីសម្រច្របស់អង្គភាពនិងក្រសួងក្រសួងសាធារណៈ។

V. ຂະຫວິດຕີເກົ່າ

²⁹ សំណើទីពីរ, កម្រាមណ្ឌល ២៥៤

³⁰ ສົ່ງເກີໂຮຕີ້ງ, ກ່າວຂະໜາດ ຕະໜາ

³¹ នៅដីក្រាងលើ, កម្ពុជាលោ ១៥-១៧។

³² ສົ່ງເດືອນໄຕ, ກໍາຊາຍດູກ ອຸດ-ເມສາ

ចិត្តឱ្យគម្រោងសហមេដាក់មុខទៅនឹងសំណើរឿង និងទីបី របស់ ទូ ជាក្នុងមន្ទីរសាធិកុម្ម និងការពាកសសម្បាមភ្នែករុង ទៅលើ ១៩

26. សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តិ៍ងរដ្ឋប្បេរណីសូមនៅឯកសារយករាល ព្រះអង្គដំនុំជំនាញសាធារណៈប្រជាពលរដ្ឋ

- (i) ប្រសិនបើកោះហោសាក្សី L សូមនឹងចេញដោលគាត់ក្នុងនាមជាថីមបណ្តិ៍ងរដ្ឋប្បេរណី
ម្នាក់ និង
- (ii) ~~នៅថ្ងៃទេនាយើសំណើនីទីនី ដោយពិចារណាទោនបីរិសាលភាពក្នុងផ្លូវតែងការពាយស
សម្រាតផ្លូវក្នុងនៅក្នុងសំណើនីនឹង ០០២/០២៧~~

សូមអនុដំនុំជំនាញសាធារណៈប្រជាពលរដ្ឋមេត្តាចូលយកសំណើនីនៅយករាល ។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី ២១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦	ពោធិ៍ អារីន សហមេធាវីនាំមុខ	ភ្នំពេញ	
	Marie GUIRAUD សហមេធាវីនាំមុខ	ភ្នំពេញ	